GÜZELOĞLU

attorneys-at-law | hukuk bürosu

DOLU KONTEYNERLERİN BRÜT AĞIRLIKLARININ TESPİTİ VE BİLDİRİMİ İLE İLGİLİ SOLAS HÜKÜMLERİ 1 TEMMUZ 2016 TARİHİNDEN İTİBAREN YÜRÜRLÜĞE GİRECEK

Av. Abdülkadir Güzeloğlu

12 Haziran 2016

Türkiye'nin de taraf olduğu Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesi'nde ("SOLAS") yapılan değişiklikler doğrultusunda denizyolu taşımacılığının daha emniyetli ve güvenli bir şekilde gerçekleştirilmesi için, denizyoluyla taşınmak üzere gemilere yüklenecek olan dolu konteynerlerin brüt ağırlıklarının tespit edilerek doğrulanması, doğrulanmış brüt ağırlıklarının bildirimi ve tarafların sorumluluklarına ilişkin bazı yükümlülükler getirilmiştir. **Bu yükümlülükler 1 Temmuz 2016 itibariyle yürürlüğe girecektir**.

Bu doğrultuda Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, SOLAS'ın ilgili maddelerine paralel hükümler içeren '**Denizyoluyla Taşınacak Dolu Konteynerlerin Brüt Ağırlıklarının Tespiti ve Bildirimi Hakkında Yönerge**' ('Yönerge') yayımlanmıştır.[1] Buna göre deniz yoluyla taşınmak üzere ülkemiz limanlarında gemilere yüklenecek olan dolu konteynerlerin brüt ağırlıklarının **yükleten**[2] tarafından bu Yönergede belirtilen yöntemlerden uygun olan biriyle tespit edilerek doğrulanması zorunludur. **Doğrulanmış brüt ağırlık bilgisi bulunmayan hiçbir dolu konteyner gemiye yüklenemeyecektir.**

Dolu konteynerin beyan edilen doğrulanmış brüt ağırlığı ile gerçek brüt ağırlığı arasındaki fark ±%5'ten fazla olamaz. Söz konusu ±%5 miktarı **idari yaptırım** uygulama limiti olarak belirlenmiştir. Bu limit, yükletenin dolu konteynerin doğrulanmış brüt

[1] http://www.kugm.gov.tr/BLSM_WIYS/TMKDG/tr/Mevzuat/yonergeler/20160602_074750_64574_1_64896.pdf

[2] **Yükleten (shipper):** Konişmento, denizyolu taşıma senedi veya çok modlu taşımacılık dokümanında "yükleten" olarak belirtilen gerçek veya tüzel kişi ile namına veya adına bir deniz nakliyat şirketiyle taşıma sözleşmesi yapılan gerçek veya tüzel kişi

ağırlık değerini Yönergede belirtilen tartı aletleri kullanılarak en az hata ile tespit etme yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

Tartı Yöntemleri

Yönergede uyarınca dolu konteynerlerin tartımı için **iki yöntem** öngörülmüştür:

Yöntem 1: Dolu konteynerin brüt ağırlığının, söz konusu konteyner tamamen kapatılıp mühürlendikten sonra, tartılıp tespit edilerek doğrulanması şeklinde gerçekleştirilir. Yönerge, kullanılacak tartı aletlerine ilişkin özel hükümler içermektedir.[3] Tesisinde Yöntem 1 uyarınca tartım hizmeti sunamayacak olan kıyı tesisi işleticisi bu durumunu yükletene ve hat operatörüne önceden bildirmek zorundadır.

Yöntem 2: Konteyner içine yüklenecek her yükün, paketin, paketleme ve yük emniyet malzemesinin ağırlıkları ile konteynerin dara ağırlığının birlikte toplanması yoluyla dolu konteynerin toplam brüt ağırlığının tespit edilerek doğrulanması yöntemidir. Bu Yöntem sadece yetkilendirilmiş yükümlü statüsüne[4] sahip olan ve İdare tarafından yetkilendirilen yükletenler tarafından kullanılır.

Ticari Taraflar Arasındaki Sözleşmelere Etkisi

Ticari taraflar, dolu konteynerin brüt ağırlığının kıyı tesisi işleticisi tarafından tespit edilip edilemeyeceği, tespit edilebilecekse bunun nasıl yapılacağı, maliyetinin ne olacağı ve bu maliyetin nasıl karşılanacağı hususlarını yapacakları ticari sözleşme çerçevesinde belirlemelidirler. Ayrıca doğrulanmış brüt ağırlık bilgisi bulunmayan dolu bir konteynerin gemiye yüklenmesi ilgili taraflarca Yönerge kapsamında reddedilmesi haline; bu işlemden dolayı ortaya çıkabilecek olan söz konusu konteynerin geçici depolanması, yükletene iadesi, demuraj vb. durumların maliyetine ilişkin hususlar ticari taraflar arasındaki sözleşme hükümlerine tabidir. Ticari tarafların sözleşmelerinde bu hususlara yer vermeleri önem arz etmektedir.

Uluslararası ticaret, sözleşmeler, gümrük veya taşımacılık hukuku hakkında ya da ilgili SOLAS hükümleri kapsamında 'Dolu Konteynerlerin Brüt Ağırlıklarının Tespiti' uygulaması hakkında daha fazla bilgi almak için bize info@guzeloglu.legal e-mail adresinden ulaşabilirsiniz.

---

[3] Madde 20(2): '*Bu Yöntemle konteyner brüt ağırlığının tespit edilerek doğrulanması için Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının ilgili mevzuatında belirtilen yasal gereklilikleri sağlayan, muayene ve damgalama işlemleri Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yapılan, kalibrasyon işlemleri ise TÜRKAK tarafından tartı aletlerinin kalibrasyonu alanında ISO 17025 standardına göre akredite edilmiş kurum veya kuruluşlarca yapılarak sertifikalandırılan tartı aletleri kullanılır.*'

[4] **Yetkilendirilmiş yükümlü:** 21.05.2014 tarihli ve 29006 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği kapsamında yetkilendirilmiş yükümlü statüsüne sahip olan gerçek veya tüzel kişiler ile kamu kurum ve kuruluşlar